

ชื่อเรื่อง รายงานการประเมินความสำเร็จของการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Result Based Management : RBM) ของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงาน กศน.จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ 2563

ชื่อผู้ประเมิน นายวรินทร์ วิรุณพันธ์

ปีที่รายงาน พ.ศ. 2563

บทคัดย่อ

รายงานการประเมินความสำเร็จของการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Result Based Management : RBM) ของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงาน กศน.จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ 2563 มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความสำเร็จของการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Result Based Management : RBM) ของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงาน กศน.จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ 2563 ตามตัวชี้วัดของการประเมิน โดยผู้ประเมินคือคณะกรรมการระดับจังหวัดและคณะกรรมการระดับอำเภอ รวมทั้งสิ้น 10 คน ประชากร คือ ผู้ประเมินความสำเร็จของการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Result Based Management : RBM) ของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงาน กศน.จังหวัดอุดรธานี แต่งตั้งตามคำสั่งสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดอุดรธานี ที่ 194/2563 ลงวันที่ 18 พฤศจิกายน 2563 จำนวน 10 คน

การประเมินครั้งนี้ใช้รูปแบบการประเมินแบบการประเมิน Goal-Based Evaluation ซึ่งเป็นรูปแบบที่เหมาะสมกับการประเมินกิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบประเมินความสำเร็จของการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Result Based Management : RBM) ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัดอุดรธานีมี 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐาน และตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความสำเร็จของการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงาน กศน.จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ 2563 มีระดับความสำเร็จ 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุดแปลผลการประเมินเท่ากับระดับเพชร มากแปลผลการประเมินเท่ากับระดับทอง ปานกลางแปลผลการประเมิน เท่ากับระดับเงิน น้อยแปลผลการประเมินเท่ากับระดับทองแดง และน้อยที่สุดแปลผลการประเมินเท่ากับระดับตะกั่ว สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

ผลการประเมินพบว่า การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ประเมิน ผู้ประเมินเป็นเพศชายและเพศหญิงเท่าๆ กัน มีช่วงอายุมากที่สุด 41 ปีขึ้นไป ระดับการศึกษาส่วนใหญ่ระดับปริญญาโท ตำแหน่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษามากที่สุด และมีช่วงประสบการณ์การทำงาน 21 ปีขึ้นไป มากที่สุด

ความสำเร็จของการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Result Based Management : RBM) ของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงาน กศน.จังหวัดอุดรธานี เป็นดังนี้

2.1 ความสำเร็จของการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงาน กศน.จังหวัดอุดรธานี ภาพรวมทั้งจังหวัดจำแนกตามองค์ประกอบการประเมินรายด้าน มีการดำเนินงานได้ตามเกณฑ์อยู่ในระดับทอง โดยด้านการศึกษาต่อเนื่อง ด้านการบริหารงบประมาณและด้านการบริหารงานทั่วไปดำเนินงานได้ระดับเพชร รองลงมาคือด้านการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินงานได้ระดับเงิน และด้านการศึกษาตามอัธยาศัยดำเนินงานได้ระดับทองแดง

2.2 ความสำเร็จของการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงาน กศน.จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามสถานศึกษา ส่วนใหญ่มีการดำเนินงานได้ตามเกณฑ์อยู่ในระดับทอง ได้แก่ กศน.อำเภอพิบูลย์รักษ์ กศน.อำเภอไชยวาน และกศน.อำเภอน้ำโสม กศน.อำเภอวังสามหมอ กศน.อำเภอกุมภวาปี กศน.อำเภอบ้านผือ กศน.อำเภอภูแก้ว กศน.อำเภอเมืองอุดรธานี กศน.อำเภอโนนสะอาด กศน.อำเภอหนองวัวซอ กศน.อำเภอสร้างคอม กศน.อำเภอประจักษ์ศิลปาคม กศน.อำเภอเพ็ญ กศน.อำเภอกุดจับ กศน.อำเภอหนองหาน กศน.อำเภอนายูง กศน.อำเภอศรีธาตุ ดำเนินการได้ในระดับทอง และรองลงมา กศน.อำเภอทุ่งฝน กศน.อำเภอหนองแสง กศน.อำเภอบ้านดุง ดำเนินการได้ในระดับเงิน

การอภิปรายผลการประเมิน ผลการประเมินความสำเร็จของการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Result Based Management : RBM) มีประเด็นที่อภิปรายผลในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการประเมินมีการดำเนินงานได้ตามเกณฑ์ในภาพรวมอยู่ในระดับเงิน โดยตัวชี้วัดที่ 1.3 ร้อยละของนักศึกษาที่เข้ารับการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติน (N-NET) ดำเนินงานได้ระดับเพชร ตัวชี้วัดที่ 1.1 ร้อยละของนักศึกษาที่เข้าสอบปลายภาคเรียน 2/2563 และ 1/2564 ดำเนินงานได้ระดับทอง ตัวชี้วัดที่ 1.2 ร้อยละของนักศึกษาที่สอบผ่านเกณฑ์ร้อยละ 30 ของคะแนนสอบปลายภาคเรียน ในรายวิชาบังคับดำเนินงานได้ระดับทองแดง และตัวชี้วัดที่ 1.4 คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติน (N-NET) ทั้ง 3 ระดับของนักศึกษาที่เข้ารับการทดสอบดำเนินงานได้ระดับตะกั่ว

จากผลการประเมินบ่งชี้ให้เห็นว่าการเข้าสอบของนักศึกษาทั้งการทดสอบปลายภาคเรียนและการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติน(N-NET) มีร้อยละการเข้าสอบของนักศึกษาสูงกว่าร้อยละ 70 เนื่องจากผลการประเมินอยู่ในระดับเพชรและทอง ถือว่าดำเนินการได้ตามมาตรฐานของสำนักงาน กศน. (หนังสือสั่งการสำนักงาน กศน.ที่ ศธง) ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการสอบนั้น ทั้งการสอบปลายภาคและการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติน(N-NET) ยังอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์จากผลการประเมินอยู่ในระดับทองแดงและตะกั่ว จึงเป็นส่วนที่สถานศึกษาต้องตระหนักให้ความสำคัญ คิดค้นหาวิธีการ มาตรการ ที่จะเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาให้ได้ เช่น อาจจัดให้มีการสอบเสริมในวิชาบังคับ ทำสื่อออนไลน์ให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง จัดทำเครื่องมือวัดผลกลางภาคเรียนให้มีคุณภาพตรงตามตารางมาตรฐานการวัดผลประเมินผล เพิ่มเวลาการจัดการเรียนการสอนให้มากขึ้นโดยการจัดสอนออนไลน์ เป็นต้น

ด้านที่ 2 ด้านการศึกษาต่อเนื่อง ผลการประเมินมีการดำเนินงานได้ตามเกณฑ์ในภาพรวมอยู่ในระดับเพชร โดยตัวชี้วัดที่ 2.1 ร้อยละของเป้าหมายที่เปิดกลุ่มดำเนินการได้ทุกหลักสูตรและรายงานผ่านระบบสารสนเทศออนไลน์ (UD-OII) เป็นไปตามห้วงเวลาแต่ละไตรมาส และตัวชี้วัดที่ 2.2 ร้อยละของผู้เรียนที่จบหลักสูตรในภาพรวมทุกหลักสูตรที่เปิดดำเนินการ (Out put) ดำเนินงานได้ระดับเพชร ตัวชี้วัดที่ 2.3 ร้อยละของผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่องที่จบหลักสูตร แล้วนำความรู้ไปใช้ประกอบอาชีพหลัก/ อาชีพเสริม และใช้ในชีวิตประจำวันได้ (Out come) ดำเนินงานได้ระดับทอง

จากผลการประเมินบ่งชี้ให้เห็นว่าการเปิดกลุ่มหรือเปิดดำเนินการหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องแต่ละหลักสูตร ดำเนินการได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ มีผู้สมัครเรียนและผู้จบหลักสูตรเป็นไปตามเป้าหมายดูจากผลการประเมินที่ได้ระดับเพชร อาจเป็นผลเนื่องมาจากการดำเนินงานของ กศน.อำเภอ นั้น จะต้องมีการทำงานร่วมกับเครือข่ายอยู่ทุกกิจกรรมเพราะ กศน.ตำบลเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ตั้งอยู่ในชุมชน ประกอบด้วยมีกิจกรรมหลักที่สามารถตอบสนอง ความต้องการของแหล่งเรียนรู้ในชุมชนได้อย่างครบถ้วน คงมีเพียงส่วนที่ผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่องที่จบหลักสูตร แล้วนำความรู้ไปใช้ประกอบอาชีพหลัก/ อาชีพเสริม และใช้ในชีวิตประจำวันได้ ที่ต้องติดตามดูแลให้สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ให้ได้มากขึ้นกว่าเดิม

ด้านที่ 3 ด้านการศึกษาตามอัธยาศัย ผลการประเมินมีการดำเนินงานได้ตามเกณฑ์ในภาพรวมอยู่ในระดับทองแดง โดยตัวชี้วัดที่ 3.3 จำนวนแหล่งเรียนรู้ที่ดำเนินการได้ตามเป้าหมายและสมัครขึ้นทะเบียนในนวัตกรรมแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ (UD-LRLI) ดำเนินงานได้ระดับทองแดง ตัวชี้วัดที่ 3.1 ร้อยละของสมาชิกเครือข่ายนักร้องที่ดำเนินการได้ตามเป้าหมายที่กำหนดที่รายงานผ่านระบบทะเบียนสมาชิกนักร้องออนไลน์ (บันทึกประวัตินักร้อง UD-LRNI) ตัวชี้วัดที่ 3.2 สถิติการอ่านที่ดำเนินการได้โดยวิเคราะห์จากระบบบันทึกการอ่านออนไลน์ของสมาชิกเครือข่ายนักร้อง (บันทึกการอ่าน UD-LRNI) และตัวชี้วัดที่ 3.4 ระดับคุณภาพของเว็บเพจ (webpage) และการเชื่อมโยงแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ดำเนินงานได้ระดับตะกั่ว

จากผลการประเมินบ่งชี้ให้เห็นว่าด้านการศึกษาตามอัธยาศัย ดำเนินงานได้สำเร็จต่ำกว่าทุกๆ ด้านดูจากผลการประเมินอยู่ระดับตะกั่ว มีเพียงจำนวนแหล่งเรียนรู้ที่ดำเนินการได้ตามเป้าหมายและสมัครขึ้นทะเบียนในนวัตกรรมแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ (UD-LRLI) ที่ดำเนินการได้สูงกว่าตัวชี้วัดอื่นๆ ในด้านเดียวกัน แต่ก็ยังอยู่แค่ระดับทองแดง อาจเป็นผลมาจากกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัยที่ประเมิน ได้แก่ การสร้างเครือข่ายนักร้อง สถิติการอ่านหนังสือ และการสร้างแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ ในปีงบประมาณ 2563 เป็นกิจกรรมใหม่ที่สถานศึกษาและบุคลากรที่ดำเนินการยังไม่เข้าใจชัดเจนจึงนำไปสู่การปฏิบัติให้สำเร็จได้ยาก ระดับความสำเร็จเลยต่ำ ประกอบกับอาจเป็นผลเนื่องมาจากขาดการประชาสัมพันธ์ให้คนในพื้นที่ชุมชน ให้ความสนใจการอ่านและการร่วมกิจกรรมกับ กศน.อำเภอ น้อยเกินไป และหากมีการนำนวัตกรรมมาใช้ อาจจะช่วยในการเรียนรู้รวมไปถึงการจัดกิจกรรมหรือการส่งเสริมกิจกรรมทางด้านอัธยาศัยให้มากขึ้นและต่อเนื่องยิ่งขึ้น

ด้านที่ 4 ด้านการบริหารงบประมาณ ผลการประเมินมีการดำเนินงานได้ตามเกณฑ์ในภาพรวมอยู่ในระดับเพชร โดยมีเพียงตัวชี้วัดที่ 4.1 จำนวนงบประมาณที่เบิกจ่ายได้โดยวิเคราะห์จากระบบการบริหารงบประมาณ (E-budget) ตามค่าเป้าหมายที่กำหนดในแต่ละไตรมาสเพียงตัวเดียว

จากผลการประเมินบ่งชี้ให้เห็นว่า สถานศึกษาให้ความสำคัญกับการเบิกจ่ายงบประมาณ เมื่อจัดกิจกรรมเสร็จสิ้น ดูจากผลการประเมินอยู่ในระดับเพชร

ด้านที่ 5 ด้านการบริหารงานทั่วไป ผลการประเมินมีการดำเนินงานได้ตามเกณฑ์ในภาพรวมอยู่ในระดับเพชร โดยมีตัวชี้วัดที่ 5.1 คะแนนรวมการส่งรายงานหรือส่งข้อมูลต่างๆ ตามที่สำนักงาน กศน. จังหวัดแจ้งหรือร้องขอข้อมูลเพียงตัวเดียว

จากผลการประเมินบ่งชี้ให้เห็นว่า สถานศึกษาให้ความสำคัญกับการส่งรายงานหรือส่งข้อมูลต่างๆ ตามที่สำนักงาน กศน.จังหวัดแจ้งหรือร้องขอข้อมูล ดูจากผลการประเมินอยู่ในระดับเพชร

ผู้ประเมินมีข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ ไว้ดังนี้

1. กศน.อำเภอควรจัดกิจกรรมที่หลากหลาย นำนวัตกรรมต่าง ๆ มาใช้ในการพัฒนา กศน. เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ดีในชุมชน
2. ครู กศน.ตำบล จะต้องพัฒนาตนเองในการเพิ่มความรู้และทักษะที่จำเป็นในการทำงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน
3. สถานศึกษาต้องตระหนักให้มีความสำคัญ คิดค้นหาวิธีการ มาตรการ ที่จะเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาให้ได้ เช่น อาจจัดให้มีการอบรมเสริมในวิชาบังคับ ทำสื่อออนไลน์ให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง จัดทำเครื่องมือวัดผลกลางภาคเรียนให้มีคุณภาพตรงตามตารางมาตรฐานการวัดผล ประเมินผล เพิ่มเวลาการจัดการเรียนการสอนให้มากขึ้นโดยการจัดสอนออนไลน์ เป็นต้น
4. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ครู บุคลากร เข้าใจในกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้สำเร็จมากขึ้น
5. สถานศึกษาควรนำผลการประเมินในปีที่ผ่านมา มาพัฒนากิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับนโยบายและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่ค้นพบจากการประเมิน